

Grænseland på kryds og tværs

Fra Danevirkevolden til Langballigau
og Gråsten Slotshave.
I samarbejde med senioragronomer.

15. – 21. juni 2025

Vi skal i denne uge begejstres over Danevirkevolden, UNESCO Verdenskulturarv, og bliver inden da klædt på til turen hjemmefra med et foredrag om brydningstid og helledåd. Forkæles skal vi også med en malerisk sejltur på tværs af grænsen fra Langballigau til Sønderborg. Endnu et spændende besøg er Gråsten Slot med Dronning Ingrid's Slotshave og den nyindviede Kongelige Køkkenhave, hvor vi slutter dagen flot af med sangaften med fokus på H.C. Andersens sange. Endelig skal vi høre om kaffens historie og besøge Løjt Land, hvor kaffen først blev indført i Danmark. En uge med dejligt samvær, hyggelige sangaftner - ikke mindst med en frisisk salon, der lokker med den varme drik Tote Tante.

Foredrag

- Velkomstforedrag om Sønderjyllands særegne mentalitet og historie.
- Dramatiseret foredrag om H.C. Andersens eventyr som optakt til turen til Gråsten Slotspark og køkkenhave.
- Fællessang i fodsporene på H.C. Andersen - afslutning på H.C. Andersen dag.
- Historien om to dansk-amerikanske syd- og sønderjyder.

- Brydningstid og heldedåd - myter og sagn mellem Norden og De Britiske Øer som en optakt til Slesvig turen.
- Alsangens storhed og efterklang.
- Frisisk salon omkring ildstedet i pejsestuen
- Sangaften med De Forbudte Sange.
- Om den danske kaffehistorie, som optakt til turen til Løjt Land.

Udflugter

- Gråsten Slot med Dronning Ingrid's Slotshave og den nyindviede Kongelige Køkkenhave.
- Malerisk sejltur på tværs af grænsen - fra Langballigau til Sønderborg.
- Danevirke-Volden UNESCO Verdenskulturarv, Slesvig Domkirke med Bordesholm-alteret, en kulturskat i verdensklasse og det pittoreske fiskerleje Holmen.
- Løjt Land - med de store kaptajnsgårde.

Velkommen til en klassisk grundtvigsk folkehøjskole

Rønshoved Højskole er en af Danmarks flottest beliggende højskoler. Højskolen ligger ud til Flensborg Fjord midt i det bakkede morænelandskab, der indbyder til skønne vandreture i store løvskove langs fjorden. Stedets beliggenhed giver rige muligheder for udendørsoplevelser, der stimulerer og inspirerer.

Vi lægger vægt på det almendannende, hvor sange fra Højskolesangbogen, gode fortællinger, morgensamlinger, foredrag og fællesskabet er centralt placeret i hverdagen.

Vores kokke gør sig hver dag umage med at servere spændende retter, smagfulde salater og kager – ofte fra det sønderjyske kaffebord

Højskolen kunne fejre 100 års fødselsdag i 2021 og fremstår flottere end nogensinde. Vi har bygget om og renoveret, så skolen er klar til et nyt århundrede.

Nina og Thue Kjærhus
Forstanderteam

Søndag d. 15. juni

Ankomst med tog til Gråsten Station kl. ca.15.10. Herefter mulighed for bustransport til højskolen.

Kl. 15-16.15 Ankomst og indkvartering, samt kaffe og lidt brød i skolens lounge.

Kl. 16.15 **Velkomstforedrag med Thue Kjærhus, forstander.**

Et velkomstforedrag om skolen, som er vokset ud af Genforeningen, hvis virke og væsen endnu er afgørende præget af begivenhederne for hundrede år siden, samt tanker om skolens rolle i fremtiden.

Kl. 17.15 Vin- og ølsalg fra skolens kiosk.

Kl. 18.00 Aftensmad i spisesalen. Denne første aften skal vi have Rønshoved Tapas. Vores 3 kokke har stegt og kogt lokale råvarer; et bugnende spisebord med små lækkerier, kombineret med gode salater og andet godt.

Kl. 19.45 **Velkomst og rundvisning ved Nina Kjærhus, viceforstander. Vi mødes i foredragssalen.**

Gennemgang af de vigtigste punkter i programmet, involverede lærere på kurset bliver introduceret, vi synger et par gode sange og slutter af med en rundvisning på skolen. Herefter kaffe og kage omkring pejsen i pejsestuen og på vores nye udsigtsterrasse med udsigt over Flensborg Fjord.

Mandag 16. juni

Kl. 07.30 Morgenvandring eller en frisk svømmetur i Flensborg Fjord.

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen

Kl. 09.00 **Morgensamling i foredragssalen sammen med vores unge højskoleelever.**

Du vil her blive udfordret inden for litteratur, musik, filosofi, historie - eller hvad læreren har på sinde. Samlingerne er uafhængige af dagens/kursets tema.

Kl. 10.00 **Dramatiseret foredrag om vores verdenskendte H.C. Andersens eventyr ved skuespiller Inger Marie Madsen, Århus.**

Humoren var egentlig saltet i H.C. Andersens eventyr. Og netop humoren gør eventyrene tidløse. H.C. Andersens syn på sig selv og sin omverden får os til at le - og græde - med ham. Vi skal denne formiddag til drama, når det er bedst med H.C. Andersen. Vi har inviteret skuespiller Inger Marie

Madsen til at få os ind i denne eventyrenes verden. En optakt til eftermiddagens tur til Gråsten Slot, hvor H.C. Andersen skrev: Den lille pige med svovlstikkerne.

Kl. 11.30 Frokost i spisesalen

Kl. 13.00 **Tur til Gråsten Slot med Dronning Ingrid's Slotshave og den nyindviiede Kongelige Køkkenhave.**

Vi besøger denne eftermiddag den overdådigt udsmykkede Slotskirke og ikke mindst Slotshaven, der ligger så smukt omgivet af skov og sø, samt den nyanlagte Kongelige Køkkenhave.

Vi skal høre om slottets historie fra 1600-tallet til i dag, hvor Dronning Ingrid's påvirkning på haven og slottet har været afgørende for dets udseende i dag.

Vi får ligeledes mulighed for at besøge Den Kongelige Køkkenhave. Her vil vi få fortalt om havens opbygning, dens historie og de nye perspektiver. Vi hører også her om den nye driftsmodel for køkkenhaven, som bygger på social inklusion i samarbejde med "Væksthuset". En skøn eftermiddag i historiske omgivelser med svungne stier, store plæner, skovpartier, søer og blomsterbede.

Kl. 17.30 Øl- og vinsalg fra skolens kiosk

Kl. 18.00 Aftensmad i spisesalen

Kl. 20.00 **Fællessang i fodsporene på H.C. Andersen med viceforstander Nina Kjærhus og højskolelærer Jesper Kragh.**

En aften med fællessang fra Højskolesangbogen. I aften med fokus på de bedste sommersange og naturligvis også med fokus på H.C. Andersens sange, så vi på denne måde kan afslutte en god dag i H.C. Andersens fodspor. Herefter kaffe og kage i pejsestuen.

Tirsdag 17. juni

Ingen morgenvandring i dag.

Kl. 07.25 Vi synger flaget op

Kl. 07.30 Morgenmad i spisesalen

Kl. 08.30 **Malerisk sejltur på tværs af grænsen - fra Langballigau til Sønderborg.**

I dag kører vi først i bus tværs over Angel til det idylliske fiskerleje Langballigau i Sydslesvig. Herfra stikker vi til søs i "Æ spritte". Den gamle spritrute mod Sønderborg på Als. På sejlturen passerer vi den legendariske Brudesten, sejler forbi fyrtårnet Kalkgrund og nyder udsigten til Dybbøl Banke. Ved

indsejlingen til Allsund til Sønderborg har vi Sønderborg Slot om styrbord og mærker den maritime stemning omkring Christian X's bro. I Sønderborg er der indlagt lidt tid på egen hånd, så du selv har muligheden for at udforske den dejlige havnepromenade og charmerende bykerne, inden vi kører tilbage til højskolen. Husk pas.

Kl. 14.30 Kaffe, te og kage står klar på skolens vidunderlige udsigtsterrasse.

Kl. 15-16 **Lille vandretur langs Flensborg Fjord for dem, der har lyst.** Vi tilbyder denne sommerdag en gåtur langs med den maleriske Flensborg Fjord. Hvad kunne være mere oplagt end at gå en tur på Gendarmstien, lige uden for vores dør. Det er ingen overdrivelse at hævde, at denne legendariske Gendarmsti fra Padborg til Høruphav på Als langs den betagende Flensborg Fjord hører til blandt de smukkeste vandreruter, vi har i Danmark. Den er i 2017 endda kommet på den særlige liste over europæiske kvalitetsvandrestier. Stien er en gammel grænsebevogtningssti, hvor det nu historiske Gendarmkorps bevogtede den dansk-tyske grænse fra 1920

Kl. 18.00 Øl- og vinsalg fra skolens kiosk

Kl. 18.00 Aftensmad i spisesalen

Kl. 19.30 **Foredrag: Historien om to dansk-amerikanske syd- og sønderjyder ved Hans-Tyge Haarløv, højskolelærer og historiker.**

En historie om kærlighed, integration i et nyt land og om det moderne menneskes behov for naturens skønhed. I formiddagens foredrag vil vi tage på rejse med to dansk-amerikanske syd- og sønderjyder, der efter 1864 udvandrede til USA og hver på deres måde satte præg på det amerikanske samfund. Det drejer sig om den berømte foto-journalist Jacob A. Riis og den nu næsten ukendte landskabsarkitekt Jens Jensen: To skæbnefortællinger, der stadig har et budskab til os i dag.

Bagefter kaffe og kage i pejsestuen.

Onsdag 18. juni

Kl. 07.30 Morgenvandring eller en frisk svømmetur i Flensborg Fjord.

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen

Kl. 09.00 **Morgensamling i foredragssalen sammen med vores unge højskoleelever.**

- Kl.10.00 **Brydningstid og heltedåd - myter og sagn mellem Norden og De Britiske Øer ved Andreas Pilekjær, højskolelærer.**
Norden og De Britiske Øer er fælles om myter og sagn, der går tilbage til folkevandringstiden. Fortællinger om bl.a. Vermund og Uffe, Beowulf og kong Arthur blev nordisk-britisk fællesgods som følge af anglernes udvandring til de britiske øer i 400-tallet, ligesom den nordiske mytologi selv har rødder i denne periode, hvor folk og stammer vandrede på kontinentet og det vestromerske rige gik under. Foredraget vil give et rids af denne voldsomme brydningstid samt genfortælle nogle af de betagende myter og sagn, der ikke alene kan føres tilbage til denne tid, men også til landskabet Angel. Angel er defineret som halvøen i det østlige Sydslesvig mellem Flensborg Fjord og Slien. Foredraget er derfor en optakt til turen til Slesvig i morgen
- Kl. 12.30 Frokost i spisesalen
- Kl. 14.30 **Alsangens storhed og efterklang ved Jesper Kragh, højskolelærer og musikhistoriker.**
Den åndelige modstand mod nazisternes besættelse af Danmark fandt i 1940 sit lydlige udtryk i den såkaldte alsang. I dag hører man ofte en forestilling om, at der var fællessang under det meste af Besættelsen; men i virkeligheden var det en kort fornøjelse, som på én dag bl.a. samlede 700.000 danskere, men som stort set var forsvundet den næste dag.
- Kl. 17.30 Øl- og vinsalg fra skolens kiosk
- Kl. 18.00 Aftensmad i spisesalen
- Kl. 20.00 **Frisisk salon omkring ildstedet i pejsestuen**
Friserne er et lille mindretal lige syd for grænsen med eget sprog, skoler, børnehaver osv. Vi vil høre mere om friserne, samtidig med at vi synger et par sange fra Højskolesangbogen og smager på nogle af friserens kulinariske specialiteter. I aften Tote Tante og Trümmertorte.

Torsdag 19. juni

- Kl. 07.30 Morgenvandring eller en frisk svømmetur i Flensborg Fjord.
- Kl. 07.55 Vi synger flaget op
- Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen
- Kl. 09.00 **Heldagstur til Danevirke-Volden UNESCO Verdenskulturarv, Slesvig Domkirke med Bordesholm-alteret, en kulturskat i verdensklasse og det pittoreske fiskerleje Holmen.**

Vi kører i dag sydpå og kører forbi de mange historiske steder. Vi skal høre om slaget ved Isted i 3-årskrigen i 1849, men også om Helligbæk. Det særlige sted, hvor vores sidste vikingekonge Harald Blåtand blev døbt. Selve fokuspunktet på turen i dag er naturligvis den imponerende Danevirkevold, der netop er kommet på UNESCO's verdenskulturarvs liste. Porten til Norden, hvor man for få år siden kunne tilbagedatere voldanlægget helt tilbage til 400-årene. Herefter kører vi videre ned til selve Slesvig by, hvor første stop er Slesvig Domkirke med det helt særlige Bordesholm-alter - en kulturskat i verdensklasse, der skabtes af billedskæreren Hans Brüggemann og hans svende for knap 500 år siden på bestilling af den senere kong Frederik I. af Danmark. Brüggemanns inspirationskilde var den ældre samtidige, maleren og billedskæreren Albrecht Dürer (1471-1528), der ikke blot raffinerede træskærerkunsten, men også satte sin kunst i distribution. Alteret er netop blevet renoveret, så det fremstår knivskarpt igen. Sidst på eftermiddagen slapper vi af på Holmen, det maleriske fiskerleje lige ned til Slien Fjord. Husk pas.

Kl. 17.30 Øl- og vinsalg fra skolens kiosk

Kl. 18.00 Aftensmad i spisesalen

Kl. 20.00 **Sangaften med De forbudte Sange ved Nina Kjærhus, viceforstander og Jesper Kragh, højskolelærer.**

Under fremmedherredømmet 1864-1920 udarbejdede sønderjyderne en særlig sangbog, den blå sangbog. Prøjserne lavede dog censur, hvilket betød, at der var 24 sange, der blev forbudt. Dem vil vi have fokus på i aften.

Herefter kaffe og kage i pejsestuen, i aften 2 slags kager med opskrifter fra det store sønderjyske kaffebord.

Fredag 20. juni

Kl. 7.30 Morgenvandring eller en frisk svømmetur i Flensborg Fjord.

Kl. 7.55 Vi synger flaget op

Kl. 8.00 Morgenmad i spisesalen

Kl. 9.00 **Morgensamling i foredragssalen sammen med vores unge højskoleelever.**

Kl. 10.00 **Foredrag om den danske kaffehistorie ved dr.phil Annette Hoff, fhv. museumsinspektør.**

Foredraget giver et levende indblik i danskernes dagligdag med kaffen fra 1660 og helt op til vor egen tid. Et dybt greb i arkivernes og museernes samlinger har givet os helt ny viden om, hvordan udviklingen er gået fra 1700-årenes luksus til nutidens hverdagsforbrug. Vi kommer også ind på, hvorfor vi i dag er en nation af flest kaffedrikkere, skønt teen var størst i 1700-årene.

Kl. 12.00 Frokost i spisesalen.

Kl. 13.30 **Løjt Land - med de store kaptajnsgårde.**

Vi skal denne eftermiddag nord for Aabenraa til Løjt Land. Et virkelig smukt morænelandskab, hvor mange søfolk og kaptajner havde deres faste havn, når de ikke var ude på verdenshavene. Herfra drog kaptajner til blandt andet Rio de Janeiro og hjembragte mange eksotiske varer, blandt andet kaffen. Vi tager en rundtur på Løjt Land og hører om Aabenraas lokale verdensborgere, der gjorde sig gældende som pionerer indenfor sejladsen på Sydamerika. De har sat sig mange spor, blandt andet Løjt Lands kendte kaptajnsgårde.

Kl. 17.30 Øl- og vinsalg fra skolens kiosk

Kl. 18.00 **Festmiddag.** Vores 3 kokke forkæler os med en flot 3-retters menu. Aftenen går herefter over i Gæt en højskolesang og andet godt.

Lørdag 21. juni

Ingen morgenvandring pga. afrejsedag

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenbuffet i spisesalen

Kl. 08.50 **Kort morgensamling og farvel i foredragssalen.**

Vi samles, synger de sidste højskolesange og siger farvel.

Herefter afsked og afrejse, så man kan komme med bussen fra højskolen kl. 9.20 og med toget fra Gråsten Station ca. kl. 9.50.

Vi forbeholder os ret til ændringer i programmet

Praktiske oplysninger

Tilmelding

Du tilmelder dig nemt på vores hjemmeside www.ronshoved.dk under "Korte kurser". Du kan vælge mellem at betale online eller at få en regning.

Tilmelding er bindende, hvilket betyder, at vi ikke kan refundere pengene ved afbud. Vi anbefaler derfor, at du tegner en afbestillingsforsikring ved f.eks. Europæiske Rejseforsikring.

Priser

Dobbeltværelse pr. person med eget bad:	6.395,-kr.
Enkeltværelse pr. person med eget bad:	7.595,-kr.

Kontoret hjælper dig gerne med at finde en makker, så du for det første kan spare de penge som et enkeltværelse jo koster ekstra, men også for at du kan få muligheden for at lære en ny at kende.

Beløbet dækker kost & logi inkl. linned og håndklæder samt alle udflugter og programsatte punkter.

Rejsen til Rønshoved med offentlig transport

Vi ligger tæt på IC-linien. Der købes togbillet til Gråsten. Det tager 2½ time fra Århus og 3½ time fra København (med direkte tog hver 2. time). Fra Gråsten tager bussen (nr. 110) kun 15 min.

Vi kan også tilbyde at hente dig med vores bus i Gråsten med togankomst ca. kl. 15.10. Prisen vil være 50,-kr, som du betaler direkte til chaufføren i bussen. Det samme kan vi tilbyde på hjemrejsedagen med togafgang ca. kl. 09.50.

Rønshoved Højskole
Højskolen ved Flensborg Fjord